

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Viktora Kučery a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobce: **E. G.**, zast. JUDr. Petrem Ritterem, advokátem se sídlem Riegrova 12, Olomouc, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci ze dne 24. 3. 2025, č. j. 66 Az 2/2025-26,

t a k t o:

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á**.

O d ů v o d n ě n í:

[1] Kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhal zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci (dále jen „krajský soud“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 12. 2024, č. j. OAM-256/DS-D03-ZA19-2023; jímž žalovaný rozhodl, že se stěžovateli neuděluje mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

[2] Stěžovatel požádal o mezinárodní ochranu dne 3. 3. 2023. Žalovaný se stěžovatelem vedl pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany a dva doplňující pohovory, další doplňující informace stěžovatel poskytl při vyjádření k podkladům rozhodnutí. V zásadě svůj azylový příběh popsal tak, že v roce 2019, kdy pracoval jako asistent soudce na Městském soudě A., byl zapojen do kauzy úplatků předsedy Okresní správy A. N. G. Po zadržení G. stěžovatel uprchl z města A. a ukrýval se před policií, neboť někteří jeho kolegové z Městského soudu A. byly zadrženi a odsouzeni k tvrdým trestům. V září 2020 byl stěžovatel dle svého tvrzení povolán do armády a okamžitě poslán do bojů v Náhorním Karabachu, odkud po několika dnech dezertoval. Následně se skrýval před policií až do 20. 12. 2022, kdy vycestoval do České republiky. Zpět se nechce vrátit, neboť je ve vlasti trestně stíhán (k tomu doložil potvrzení Výkonného a probačního oddělení okresu A.).

[3] Žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí dospěl k závěru, že je věrohodná pouze část stěžovatelova azylového příběhu týkající se jeho zapojení do kauzy úplatků. Naopak neuvěřil stěžovatelově tvrzení, že byly jeho spolupracovníci z Městského soudu A. tvrdě potrestáni, ani jeho tvrzení o účasti v konfliktu v Náhorním Karabachu, následné dezerci a skrývání se před policií. Podle žalovaného není věrohodné ani tvrzení stěžovatele, že je v zemi původu trestně stíhán. Případné zahájení trestního stíhání za stěžovatelovu účast v kauze úplatků po vrácení do země původu žalovaný nepovažoval za pravděpodobné; v případě, že by k němu došlo, nebylo by politicky motivované. Samotné vedení trestního stíhání navíc není důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný též dodal, že ani podmínky výkonu trestu v Ázerbájdžánu neodůvodňují udělení mezinárodní ochrany stěžovateli.

[4] Stěžovatel brojil proti rozhodnutí žalovaného žalobou, v níž namítal, že žalovaný nepřihlížel k jeho důkazům a argumentům. Žalovaný bezdůvodně označil většinu azylového příběhu stěžovatele za nevěrohodnou, a to na základě drobných nesrovnalostí. Žalovaný též nesprávně vyhodnotil, že stěžovateli v případě uložení trestu odnětí svobody nehrozí reálné nebezpečí mučení nebo jiného nelidského zacházení. Stěžovatel opakovaně zveřejňoval na sociálních sítích příspěvky kritizující ázerbájdžánskou vládu, což jej vystavuje riziku obvinění z podvracení státního zařízení.

[5] Krajský soud v první řadě konstatoval, že stěžovatel teprve v žalobě uvedl zcela obecné tvrzení, že kritizoval ázerbájdžánskou vládu na sociálních sítích. Z ničeho však nevyplývá, že by kvůli tomu měl mít potíže se státními orgány v zemi původu, nebyl za své názory pronásledován ani nemá odůvodněné obavy z pronásledování, a nejsou tedy dány důvody k udělení mezinárodní ochrany podle § 12 zákona o azylu. Krajský soud dále zrekapituloval důvody, které vedly žalovaného k závěru o nevěrohodnosti značné části stěžovatelova azylového příběhu. S tímto závěrem se ztotožnil, neboť nebyl založen na drobných nepřesnostech, jak tvrdil stěžovatel, ale na zásadních rozporech mezi jednotlivými stěžovatelovými tvrzeními navzájem, případně též s dostupnými informacemi o zemi původu. Krajský soud konečně souhlasil i s názorem žalovaného, že ani kdyby stěžovateli v zemi původu hrozilo stíhání a potrestání za jím tvrzené činy, nebyl by to důvod k udělení doplňkové ochrany z důvodu hrozby vážné újmy podle § 14a zákona o azylu. Krajský soud tedy stěžovatelovu žalobu podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítl.

[6] V kasační stížnosti stěžovatel uplatnil důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. a navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek, jakož i rozhodnutí žalovaného zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Podle jeho názoru je napadený rozsudek nepřezkoumatelný, neboť se krajský soud nevypořádal konkrétně a individuálně s žalobní argumentací. Spokojil se s pouhým souhlasem s názory žalovaného, neobsáhl žádné přesné hodnocení žalobních bodů, zejména co do tvrzení o zapojení stěžovatele do politicky citlivé kauzy s následujícím ohrožením ze strany státních orgánů. Rekapitulace správního rozhodnutí a následné konstatování souhlasu s ním není dostačujícím odůvodněním, neboť neobsahuje samostatnou úvahu soudu. Krajský soud tak rezignoval na přezkum věci ve smyslu § 75 odst. 2 s. ř. s. a porušil zásadu spravedlivého procesu podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, čímž fakticky upřel stěžovateli přístup k soudu. Stěžovatel dále krátce zrekapituloval svůj příběh a uvedl, že kdyby v zemi původu nehrozilo žádné

pokračování

nebezpečí jemu ani jeho manželce a dceři, které v Ázerbájdžánu stále žijí, neváhal by se opět setkat se svojí rodinou v zemi původu.

[7] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou, příp. ji zamítl jako nedůvodnou. Dle jeho názoru je rozsudek krajského soudu odůvodněný a srozumitelný, a je tedy přezkoumatelný.

[8] Nejvyšší správní soud (NSS) nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatuje, že kasační stížnost je podána včas, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Vzhledem k tomu, že se v dané věci jedná o kasační stížnost proti rozhodnutí ve věci, ve které rozhodoval specializovaný samosoudce, se Nejvyšší správní soud dále ve smyslu § 104a odst. 1 s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle daného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

[9] Pro vlastní vymezení institutu nepřijatelnosti Nejvyšší správní soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž vyložil neurčitý právní pojem „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“. Znak tohoto pojmu jsou naplněny v případě „*rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu*“. Podle citovaného rozhodnutí je tedy kasační stížnost ve věcech, v nichž o žalobě rozhodoval specializovaný samosoudce, přijatelná v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturu odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[10] Ve světle takto vymezených kritérií Nejvyšší správní soud konstatuje, že podaná kasační stížnost předestírá k rozhodnutí pouze otázku (ne)přezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu. Uvedená otázka ovšem v daném případě podle přesvědčení Nejvyššího správního soudu nezasluhuje pozornosti z důvodů ad (1) až (4) kritérií přijatelnosti. Nejedná se o otázku, která by dosud nebyla v judikatuře Nejvyššího správního soudu řešena, resp. byla řešena rozdílně či vyžadovala učinit judikaturu odklon; rovněž tak se nejedná o případ zásadního pochybení krajského soudu, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Naopak krajský soud posoudil případ stěžovatele zcela v souladu s konstantní judikaturou, od které Nejvyšší správní soud neshledal důvodu se odchýlit, a proto dospěl k následujícímu závěru.

[11] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[12] Nejvyšší správní soud uvádí, že se otázkou nepřezkoumatelnosti rozhodnutí se ve své judikatuře již mnohokrát zabýval. Nepřezkoumatelnost může být způsobena buďto nedostatkem důvodů, o které je rozhodnutí opřeno, anebo nesrozumitelností. Rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů především, pokud je zcela opomenuta některá z námitek účastníka řízení (srov. např. rozsudek NSS ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004-73, č. 787/2006 Sb. NSS, či ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 27/2004-74,

č. 116/2004 Sb. NSS). Nepřezkoumatelnost však na druhou stranu není projevem nenaplněné subjektivní představy účastníka řízení o tom, jak měl krajský soud rozhodnout, resp., jak podrobně by mu měl být rozsudek odůvodněn, ale objektivní překážkou, která kasacímu soudu znemožňuje, aby ho přezkoumal (např. rozsudky NSS ze dne 28. 2. 2017, č. j. 3 Azs 69/2016-24, a ze dne 27. 9. 2017, č. j. 4 As 146/2017-35). Za nepřezkoumatelná pro nesrozumitelnost lze považovat zejm. ta rozhodnutí, z nichž nelze seznat, o jaké věci či jak bylo rozhodováno, jejichž výrok je v rozporu s odůvodněním, která neobsahují právní závěry vyplývající z rozhodných skutkových okolností nebo jejichž důvody nejsou ve vztahu k výroku jednoznačné (viz rozsudek NSS ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003-130, č. 244/2004 Sb. NSS).

[13] Dlužno dodat, že za nepřezkoumatelné nelze považovat rozhodnutí správního soudu, který si osvojí odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí, je-li dostatečné a nevznášeli-li proti němu žalobce žádné konkrétní protiargumenty (srov. rozsudek NSS ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005-130, č. 1350/2007 Sb. NSS, či na něj navazující usnesení ve věcech žádostí o mezinárodní ochranu ze dne 5. 3. 2025, č. j. 7 Azs 335/2024-32, ze dne 27. 3. 2025, č. j. 8 Azs 282/2024-31, či ze dne 19. 12. 2013, č. j. 9 Azs 13/2013-26).

[14] V posuzované věci stěžovatel v žalobě zpochybnil závěry žalovaného o nevěrohodnosti značné části jeho azylového příběhu a o absenci hrozby vážné újmy v případě, že by byl stěžovatel v zemi původu odsouzen k trestu odnětí svobody. Dále stěžovatel uvedl, že se v zemi původu obává pronásledování kvůli své kritice ázerbájdžánské vlády na sociálních sítích.

[15] Již z povahy věci nemůže být pravdivé tvrzení stěžovatele, že krajský soud nekriticky bez vlastního přezkumu převzal názory žalovaného, pokud jde o poslední z uvedených žalobních bodů. Stěžovatel totiž obavu z pronásledování kvůli svým aktivitám na sociálních sítích uvedl poprvé v žalobě, a krajský soud tedy v tomto ohledu jednoduše řečeno neměl co přebírat. Krajský soud srozumitelně a dostatečně vysvětlil, proč tato stěžovatelova tvrzení neodůvodňují udělení mezinárodní ochrany podle § 12 zákona o azylu, a stěžovatel správnost tohoto závěru ani nezpochybňuje. V tomto ohledu tedy napadený rozsudek vadou nepřezkoumatelnosti evidentně netrpí.

[16] Stejně tak krajský soud vysvětlil, proč považuje jednotlivá stěžovatelova tvrzení za nevěrohodná, a to zejména z důvodu vnitřní a vnější nekonzistence stěžovatelových tvrzení, tj. pro rozpory mezi jednotlivými tvrzeními navzájem a pro rozpor mezi jeho tvrzeními a zjištěnými informacemi o zemi původu. Právě z těchto judikaturou aprobovaných indikátorů nevěrohodnosti koneckonců vycházel již žalovaný (k hodnocení věrohodnosti srov. zejm. rozsudek NSS ze dne 10. 12. 2021, č. j. 5 Azs 19/2020-45, č. 4304/2022 Sb. NSS, a v něm citovanou judikaturu).

[17] Za jasný indikátor nevěrohodnosti stěžovatelova azylového příběhu, pokud jde o jeho působení v armádě při konfliktu v Náhorním Karabachu, krajský soud považoval stěžovatelova tvrzení, že byl povolán do armády dříve, než byl podle informací o zemi původu vydán mobilizační dekret; povolán byl navíc písemně, ačkoliv k povolávání docházelo prostřednictvím telefonních hovorů a SMS (srov. Informace Ministerstva zahraničních věcí České republiky ze dne 22. 4. 2024, Ázerbájdžán – Vojenská služba, cvičení

pokračování

záloh a částečná mobilizace záloh v září 2020). Stěžovatel ani nespadal do žádné z kategorií záložníků, které byly povolány do zbraně. Rozporně popisoval i svoji dezerci – ke svému sběhnutí uvedl při každém pohovoru jiné datum (7. 10. 2022, 10. 10. 2022 a 20. 10. 2022) a ani útěk samotný nepopisoval konzistentně.

[18] Také nevěrohodnosti tvrzení o trestním stíhání stěžovatele se krajský soud věnoval. Jde-li o korupční jednání stěžovatele, uvedl, že podle informací o zemi původu nebyli stíháni níže postavení pracovníci okresních správ či soudů, kterým byl i stěžovatel, ale pouze čelní představitelé (srov. Informace Odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra ze dne 15. 10. 2024, Ázerbájdžán – N. G., činnost, soud a smrt). Své trestní stíhání se stěžovatel snažil doložit dopisem Výkonného a probačního oddělení, který se však vůbec netýká trestního stíhání, ale exekučního řízení (nadto v rozporu s tvrzením stěžovatele dopis nebyl zaslán jeho matce z úřední povinnosti při pátrání po stěžovateli, ale byl vydán na její žádost). Na věrohodnosti stěžovatelově příběhu nepřidalo ani to, že po své údajné dezerci získal (byť prostřednictvím svého kamaráda) cestovní pas, se kterým pak bez problému legálně letecky vycestoval. Žalovaný nadto upozornil, že stěžovatel při prvním pohovoru uváděl, že po své dezerci unikál policii tak, že každý týden měnil místo pobytu, později však bez dalšího začal tvrdit, že po celou dobu byl schovaný v autodílně u svého kamaráda, který byl jediným člověkem, se kterým v tu dobu udržoval kontakt.

[19] Krajský soud se vyjádřil i k absenci hrozby vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu v případě zahájení trestního stíhání a odsouzení stěžovatele po jeho návratu do země původu. Možnost trestního stíhání podle krajského soudu nebyla sama o sobě důvodem k udělení některé z forem mezinárodní ochrany a nic nenásvědčovalo tomu, že by mělo být trestní stíhání proti stěžovateli vykonstruované či politicky nebo zájmově motivované a ovlivňované. Podle krajského soudu stěžovatel ani nepatřil mezi skupiny osob, kterým při výkonu trestu odnětí svobody v Ázerbájdžánu hrozí mučení či jiné kruté, ponižující nebo nelidské zacházení, neboť to se týká opozičních, lidskoprávních či náboženských aktivistů, novinářů či jinak politicky citlivých případů, mezi něž se stěžovatel ani podle svých vlastních tvrzení neřadí.

[20] Jak vidno z výše uvedeného, krajský soud reagoval na každý ze stěžovatelových žalobních bodů. Skutečnost, že dospěl ke stejným závěrům jako žalovaný, nesvědčí o nepřezkoumatelnosti jeho rozhodnutí či o tom, že se věcí nezabýval. Stěžovatel ostatně v žalobě přednesl pouze svůj obecně formulovaný nesouhlas s jednotlivými závěry žalovaného (a jedno zcela nové tvrzení o aktivitách stěžovatele na sociálních sítích), a krajský soud tedy ani neměl předestřeny argumenty, s nimiž by mohl polemizovat. V takové situaci mu nelze vyčítat, že do značné míry opakoval poznatky a závěry žalovaného, s nimiž se ztotožnil, aniž by vnesl do hry nové myšlenky a názory.

[21] Nejvyšší správní soud tak uzavírá, že v případě napadeného rozsudku nebylo shledáno žádné zásadní pochybení krajského soudu, který se svým postupem nikterak neodchyluje od shora uvedené judikatury, která je jednotná a ustálená a poskytuje dostatečnou odpověď na námitky uplatněné v kasační stížnosti. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud neshledal žádného důvodu pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání a konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a proto ji shledal ve smyslu § 104a odst. 1 s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

[22] Při rozhodování o nákladech řízení Nejvyšší správní soud vycházel z usnesení svého rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS, podle něhož je odmítnutí kasační stížnosti pro její nepřijatelnost, na rozdíl od jiných případů odmítnutí kasační stížnosti, druhem zjednodušeného meritorního přezkumu napadeného rozhodnutí krajského soudu. Výrok o náhradě nákladů řízení se tedy opírá o § 60 odst. 1 (nikoli odst. 3) ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalovaný sice měl ve věci úspěch, ze spisu však nevyplývá, že by mu v tomto řízení jakékoli náklady nad rámec běžné administrativní činnosti vznikly, proto mu soud jejich náhradu nepřiznal.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e n í** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 14. srpna 2025

JUDr. Viktor Kučera
předseda senátu